

DESEMBER 2020

אלה

Arabisknorsk telegram

באור

אלה

באור

אלה

באור

אלה

באור

אלה

באור

אלה

באור

אלה

באור

אלה

באור

KARANTENNE I EKSTIL

Corona

www.derjournal.no
derjournal@derjournal.no

«Der» på arabisk betyr «der» er et bilde på et nytt hjem.
«Der» Tidsskriftet vil være en plattform for formidling og diskusjon av tema knyttet til kultur, språk, levestandard og medier. Frie ytringer og medier som snakker med mennesker på deres eget språk er avgjørende for å fremme toleranse og ikke-diskriminering.

Et tidsskrift av flyktningers lokalbefolkning, for flyktninger og lokalbefolkningen.

I 2019 hadde jeg opplevd å være i fire år. Et og et halvt år i mottak, og to og et halvt år som en fri mann. Jeg hadde lært meg norsk og flyttet til en ny by for å studere. Tilværelsen i den nye byen ble min. Jeg fant at det var «shabane» (kvinnen) og «paraply» rammet inn livet mitt, og koblet meg til den nye byen rundt meg.

Mange av oss har opphavet mitt mangler forbindelse til samfunnet rundt dem. Noen greier ikke å lære seg språk på grunn av høy alder, analfabetisme eller posttraumatiske symptomer. Andre forstår språket, men opplever ikke at innholdet i avisene angår dem. Enkelte medier snakker om oss, men gir oss ikke en stemme til å fortelle om tilværelsene våre. Jeg fikk ideen om et tidsskrift som kunne være en bro mellom oss og det norske majoritetssamfunnet.

Da landet stengt for innreise i mars i år ble den manglende forbindelsen veldig tydelig. Behovet for informasjon var enormt for alle i landet vårt. Etter en stund begynte myndighetene å oversette informasjonen til arabisk. Men informasjonen som ble gitt var grunnleggende råd om hvordan man skulle gjøre. Norske media gikk diskusjonen om permittering og rettigheter, og hva man kunne gjøre for å trygge livene våre på kort og lang sikt.

Tidsskriftet ble derfor startet noen måneder tidligere enn planlagt, i form av en avis. Responsen har vært overveldende...

Denne første utgaven tar for seg hvordan mennesker som har opplevd nedstengningen av samfunnet. Vi vier også to artikler til talentet Yahya Hassan, den palestinske-danske poeten som døde ti dager gammel.

Takk for støtten

God lesing!

Mvh,

Osama Shaheen, grunnlegger av DER

**Mohanad Lotfi
Abdallah**

Oversetter i DER

Imad AlWahibi

Grafisk Designer

Osama Shaheen

Redaktør i DER

**Mostafa ElSayed
Hussin**

Webutvikler

Å bygge et hjem tar tid

Jeg flyttet til Bergen i begynnelsen av mars, samme uke som skolene ble stengt og strenge tiltak ble iverksatt på grunn av Corona-viruset. Jeg flyttet alene til et halvmøblert hus, uten familie og uteninternett.

Tenk å være alene i en by du ikke kjenner noen?

Og dine elendige forsøk på å delta i aktiviteter som er ment for tilværelsen din, vil ikke føre frem. Alt erstengt!

Jeg har hatt vanskelige opplevelser som ikke kan sammenlignes med dette. Likevel er innvirkningenså stor.

Som om jor... ikke lenger var nok for meg!

Hver gang gikk jeg ut for å kjøpe mat, for å utnytte enhver mulighet for å hilse på mennesker.

Nordmenn hilser tilbake, men med et blikk som tydelig sier «ikke si noe mer».

Når det gjelder de som snakker språket mitt, kanskje de er fra samme land, svarte de sjelden når

Jeg kan ikke bli sammen, spesielt under slike spesielle omstendighetene.

Etter det, men... om hvor vanskelig det er nå, fant jeg tidsskriftet «DER»

«Deres tidsskrift» er ordet som bruker på alle sine publiseringer. Et ord er nok for at du føler tilhørighet, selv

om at... deg roper de...!

De sier at... plassen hvor du kan... deg rolig.

... forteller deg... du ikke skal fortvile!

Å... hus tar... og mye tålmodighet

...: Anonym sk...

Karantene og traumer

Ramadan under pandemi

Studentene under korona

Frivillige organisasjoner under korona: En prat... keiv Verden

Covid, minoriteter, diskurs

Psykiskhelse blant innvandrere under pandemi

Syrere sørger på avstand

Systematisk tortur i Syria

Gaza- An Interview with We Are Not Nur...

Korona forverrer situasjonen for syriske flyt... nger i Libanon

Quiz

Yahya Hassan

6

8

10

13

14

20

23

25

27

28

Karantene og traumer

Amel Selimovic

i Bosnia-Herzegovina, og kom til Norge i 1992.

Amel er utdannet ved Universitetet i Oslo, og har vært kandidat ved Det teologiske fakultet.

Den dag er hun ansatt som lektor ved Høyskolen i Innlandet, og er også sjef for RLE (Religion og etikkk).

Det å være i karantene, å ikke kunne beveges seg fritt, selv i et trygt land som Norge, vil for mange innvandrere bringe tilbake minner som en ikke alltid ønsker å huske tilbake på.

Utallige avisartikler så langt i 2020 har ønsket å formidle hvor vanskelig året har vært. Det er det mange grunner til å mene. Vi har den såkalte migrantkrisa, etniske rensingen på Uryguene, krigen i Jemen, krigen i Syria, og mange andre tragedier som har pågått i årevis og som forsterkes av en verdensomspennende pandemi.

Det er ikke feil å si at pandemien og de forskjellige utfordringene verdenssamfunnet har møtt de siste 6 månedene har vært utrolig tøffe. Mange land virker til å knekke under tyngden, mens

andre som Norge sliter på å håndtere. Noen rårder, og andre ser nok. Sammenligner man pandemien og alt som følger med, så er det forskjeller for noen og noen enn andre. De som er i en eller annen risikogruppe, og som er det forskjellig sammensetninger, og de som står fjernt fra forsvarsrekka, fra helsearbeid og butikksansatte, må sies å ha hatt det vanskeligst. Det er vanskelig for de som allerede har gått gjennom ild og vann før de kom til Europa (og om heldige, Norge) – som ikke bare har det vanskelig med koronatiltakene, men også med alle minnene de utløser. For min del, selv om jeg har vært i Norge i snart 30 år, har jeg under pandemien tenkt mye mer på tiden da jeg var et barn på flukt.

Denne våren brakte meg tilbake til 1992 ved flere anledninger enn jeg ønsket, men den fokuserte også mitt blikk på dagens barn som lever på flukt. Så selv om det er mange som har trengt omtanke og bønn, har jeg tenkt meg selv i å tenke mest på barn som allerede har opplevd så mye, skam og frykte og tåle COVID-19 på toppen av alle.

Det å føle med flyktningene og barn på flukt er en reise som alle mennesker har, men som tidlig klarer jeg ikke å slutte å se forbindelse mellom deres skjebne og min egen, fra den gang jeg sammen med min mor søkte trygghet i Norge. Vi hadde flyktet fra etnisk rensning og folkefjording i Bosnia-Herzegovina, og var lette på veien framme i Oslo. Tingene ville bli som de var som vi var framme. Noen ting ble som de var, mens andre ble tynger.

Som så mange andre som flykter, etterlot vi familie og venner. Mennesker vi elsket og var redd for å miste. **Hver**

dag satt vi, min mor og jeg, alene i min søster leilighet og tenkte på hva som foregikk i Prijedor, den lille byen vi kommer fra. Hvordan var det i Carakovo, den frodige og eventyrlignende landsbyen vi elsket. Hva med menneskene våre – hadde de det bra? Vi satt sammen, men alene. Vi snakket ikke, for hvilken voksen snakker med et lite barn mens en forsøker å se inn i framtiden, prøver å finne ut om dine nærmeste lever. Noen ganger gjorde hun forsøk i å tyde kaffegrut og andre ganger "ved å" kaste bønner". Å kaste bønner den ene, så den andre, så den tredje slik i flere timer. Hver dag, prøvde jeg å tyde skjebnen, se framtiden, tenkte på ba for over de 41 stykk av hvite bønner. En gammel tradisjon i Bosnia-Herzegovina, og på den tiden for meg kjente måter kvinner å "tyde" sin eller andres fremtid.

Jeg husker godt en av gangene da min mor prøvde å tyde framtiden for av min fetter som ti to ble så gammel for de 41 bønnene for håpet som hun hadde brennet over bønnene så gode tegn. Han hadde prøvd å tyde dem etter reglene på et rollespill. De har falt så bra sammen, husker jeg. Min mor hadde prøvd å tyde dem med et annet spill, og det gikk til siden. Jeg måtte ikke føre dem, det var min mors stykke skjebnen. Noen dager senere kanskje det var noen uker, jeg er usikker på om jeg tror at det var juli 1992, så kjedelig at min fetter hadde blitt hengt. Min mor kastet aldri bønner igjen. Da satt vi der i leiligheten, nyåpnede dørene, med litte å ta oss til.

Min mor og jeg var blant de første flyktningene til å ankomme Norge fra krigen i Bosnia-Herzegovina, og myndighetene var ikke helt klare for å ta oss imot. Det var usikkert hvor vi skulle bo,

og om vi fikk familiene våre til Norge en form for familiejenforening. Etter hvert turte vi oss ut av vår selvpålagte karantene, og utforske Oslos stikant. Selv om jeg husker at de dagene var fylt av mye frykt og usikkerhet, både på hva som foregikk i Bosnia-Herzegovina, men også her i Norge, husker jeg også at den sommeren var god og varm. De dagene vi beveget oss utenfor leiligheten.

Jeg har tatt meg selv i å minne meg på hvordan min mor og jeg søkte tryggheten, mens min søster og sønn var på jobb. Vi snakket sammen samtidig var det mye tyngde og trymninger og uvisshet om hva som foregikk, og om tiden som gikk.

Som på mange måter speiler verdens situasjon under COVID-19; det er lite som er sikkert - usikkerheten er stor - og tingene raske.

I sommeren var jeg i Bosnia og snakket med andre mennesker dreide samtalen seg ofte om en sammenligning - var det verre i 1992 eller er det verre nå. Selv om en krig og en pandemi vanskelig kan sammenlignes, var vi i samtalen fokusert på å sette finger på hva er det som er vanskelig nå, hva var vanskelig da. Jeg skriver "vanskelig"

i mangelen for et bedre ord, men tanken er å forstå hva er det som gjør at et liv kan på sett og vis være så vanskeligere, selv under de vanskeligste forhold.

Vi lo av hamstringen av toalettpapir." Det var ikke noe vi kunne gjøre på, da vi så at det var en av naboene "den" Olje, og det var det var vi.

fortsatte hun, før hun kom på "Kaffe!". Andre naboer tenkte på livene i utlandet, det å ikke kjenne systemer og ikke kunne klare seg på egenhånd. Men, som en påpekte, den faren var virkelige" for den satte fysiske spor - mange døde, hus ble brent ned, folk fordrevet. Spor som mine samtalepartnere og jeg fortsatt lever med. Vi bærer dem i oss, og ved" riktig" påvirkning viser de seg igjen.

Nå som jeg sitter og skriver, er jeg overrasket over at vi ikke snakket så mye om de som nå dør under pandemien. Vi så oss hele tiden tilbake, og var egentlig ikke opptatt av den faren som COVID-19 utgjør. Samtidig er det mulig å forstå hvordan nye kriser og utfordringer kan ha retraumatiserende tendenser. Flere var redde for hvilke konsekvenser pandemien ville føre med seg. I et allerede anstrengt samfunn som den bosniske, er alle kriser overveldende. Bosnia-Herzegovina er et av de vaklende landene, som vil slite i årevis med å komme seg.

COVID-19 har brakt meg seg og nye utfordringer for verden.

net, og vi vet ikke helt hvor og når slutten på pandemien kommer til. Samtidig vet vi at det er mange av oss også her i Norge, som ikke bare lever med pandemien, men mange andre tungt rammet som følge av frykten for COVID-19 bringer til overlevende. Vi er en utsatt gruppe på vår egen måte, og jeg håper vi våger å snakke om minnene som de bringer med seg, og ikke bare å overvinne o

Ramadan under pandemi

Amina Selimova
Daad i Hikkah-minotenk og Hikkah-moske i Hikkah-huset

På grunn av Covid19 og tiltak har Ramadan 2020 blitt en veldig spesiell ramadan for hele verden. I Norge samlet man også Ramadan med rettssaken mot Philip Manshaus, terroristen som ville drepe flest mulig muslimer på forrige eid. Det satt også sitt preg på måneden for norske muslimer.

Under normale omstendigheter er det sosiale en utpreget del av Ramadan. Fastebryting og bønn i fellesskap, måtte dessverre utgå i år. Det positive er at det ble mer tid med nær familie og en roligere atmosfære. Moskeene pleier å være ekstra godt besøkt i fastemåneden, men i år måtte de fleste moskeer verden over naturlig nok holdt stengt.

Sosiale medier ble brukt som en fattig erstatning for det varme fellesskapet som vanligvis omgir fastebrytingen. Via mobilkameraer var det mulig å holde kontakt med familie og venner, og mange leverte også mat til hverandre. **I vår familie delte vi ofte bilder og videosnutter med andre familiemedlemmer ved fastebryting, slik at vi fikk en**

følelse av fellesskap selv om vi faktisk ikke var på samme sted. Hver enkelt av oss var det som om en enkel bestilte mat til hele familien slik at vi fikk en pakke med mat hjemme i våre boliger. Det spennende pandemien gjorde det også naturlig å reflektere ekstra over hvor heldige vi er som bor i Norge med såpass omfattende sikkerhetsforordninger. Mange var veldig bekymret for familie og venner i hjemlandet, hvor Covid19 fikk mye alvorligere konsekvenser, med tanke på arbeidsløshet, mat- og medisinmangel og dårlig offentlig helsetilbud.

Bønn og meditasjon måtte i år foregå innenfor husets fire vegger under årets ramadan. Noe som fikk Islamsk Råd Norge til å dele en illustrasjon på Facebook som viste hvordan familier kan be sammen, med far eller sønn som bønneleder, og mor og døtre på bakerste rekke. Dette vekket sterke reaksjoner, med kritikk om manglende likestilling. Det er nemlig også vanlig at kvinner leder bønner i familien. I tillegg skrev Amina Selimova i Hikkah-moske i Hikkah-huset i Oslo, og viste til en kjent kvinne som ble fulgt av Profeten selv. Umm Waraqah ble utpekt som imam for hele huset i følge Profeten selv. Det har også vært store teologer gjennom historien som var åpne for at kvinner kunne lede bønn også utenfor hjemmet.

Debatten er interessant og den viser hvordan normer og særtrekk heller i muslimske kulturer, kan endres eller reformeres, også i lys av tradisjon. I dette tilfellet aktualisert som følge av korona-pandemien. Omtrent midt i ramadan startet rettssaken mot Philip Manshaus, terroristen

som drepte sin egen stesøster fordi hun hadde kinesisk bakgrunn, og dro videre til Al-Noor-moskeen i Bærum med det formål å drepe så mange muslimer som mulig. Terroristen hadde egentlig planlagt å gjennomføre angrepet på selve eid ul adha i 2019, men endret planer dagen før, noe som innebar at det heldigvis ikke var så mange personer i moskeen da han skjøt seg inn døren.

Den unge terroristen hadde nok ikke forventet å bli overmannet av den 65-år gamle Muhammad Rafiq som var i moskeen for å lese koran. Han er tidligere soldat i det pakistanske luftvåpenet og fortalte selv at han hadde uante krefter når han klarte å få terroristen i bakken og holde ham nede i de altfor mange sekunder til politiet kom.

Rafiq er et ekstraordinært eksempel mot et reddet liv til alle som var til stede. Det var selvsagt et eget liv for alle andre. Rafiq er nå nylig på fengsel for angrepet, endelig med en dom som ikke stat for sin innsats. Vi har hørt terrorister forklare angrepet over nyhetene og ble frykter for angrep på seg selv. Rafiq ble drept opp igjennom en uttale til kameraten at han hadde sagt at han ble drept i å drepe flere, og at han vil gjøres sammen igjen om han slipper ut. I tillegg er frykten for angrep deler muslimer som en religiøs minoritet. Ikke lenge etter angrepet i Bærum, ble en jødisk synagoge angrepet i Tyskland under navnet Kippur. Også synagogen i Oslo har måtte leve med denne frykten i mange år. Dette understreker hvor viktig det er å stå sammen mot høyreekstreme krefter.

Forrige eid ble det viktig å samles til felles eid-bønn for å vise at vi ikke vil la

terrorister vinne. I år blir det viktig å ikke samles mange på eid for å bekjempe spredning av koronaviruset.

Kreative løsninger vokser som kjent ofte fram i kriser, og et morsomt eksempel er «Drive-In Eid» på Tryvann i Oslo. En av Oslos største moskeer hadde i samarbeid med Oslo kommune, laget et alternativt og koronatrygt Eid-arrangement for barnefamilier med underholdning og utdeling av godteri på Tryvann, med stor skjerm hvor alle kunne stå med bilene sine rundt.

At statskanalen NRK også gikk opp med et direktesendt eid-program ble en kjærkomment plaster på et for lengre tidende fysisk sosialiseringsapp på Eid-festen etter fasten som var for første gang en norsk karnevalskorte eid-arrangementet eget underh-

sprogram. Det var musikk, matlaging og prominente gjester. Det er et betydningsfullt steg mot inkludering og normalisering av muslimere som den neste største religiøse gruppen i Norge.

NRKs program er viktig for å vise hvor stort mangfoldet er blant landets om lag 200.000 muslimer, men

samtidig også at vi alle er ganske like. Gleden over å feire høytider, og glede seg med god mat og gaver, er noe alle vil kjenne seg igjen i. Det er ingen motsetning mellom å være en del av både det muslimske fellesskapet og det store norske fellesskapet, og kanskje kan vi alle blir enda flinkere til å invitere inn i våre fellesskap under høytider.

Forhåpentligvis vil det bli mulig neste Ramadan, hvis korona-situasjonen tillater det.

● Studentene under korona ●

Sumeya Aden

PhD-student ved Universitet i Århus og medgründer av et medieproduksjonsselskap. Sumeya født i Danmark og vokst opp med somaliske foreldre. Hun flyttet til Norge i 2015 etter 14 år i Midtøsten.

Torsdag 12. mars våknet vi til nedstengingen av universitet og høyskoler i hele landet grunnet spredning av Covid-19. Etter noen dager fulgte nedstengingen av barnehager og skoler. Stengingen førte til heldigitalisering av undervisning og eksamensformer. Universitetene rundt i hele landet tilbydde raskt digitale løsninger som tilpasset de forskjellige fakultetene med ulike grupper studenter og ulike behov.

De første dagene etter nedstengingen var harde, utfordrende, stressende og kritiske, fordi alle hverdagslige rutiner ble snudd på hodet. Med ei 3 år gammel datter, liten studentleilighet og krevende studie, tiden gikk saktere enn vanlig og mens oppgavene ble flere. Jeg og min mann måtte finne på en rekke aktiviteter, leker og tegneserier som passet dattera mi og holdt henne rolig mens vi satt oss på digitale forelesninger gjennom Zoom eller skrev obligatoriske innleveringer.

Etter to uker begynte jeg å innse at situasjonen ikke endret seg og at dette skal

bli vår hverdag for noen måneder fremover. Planen var å ikke ha plan måndager og strukturen på dagen må foranvendes slik at vi kunne leses med studiet og livet sammen som en sterk og lovende familie med god psykisk og fysisk helse.

Vi lagde en egen arbeidsplass som bare skulle brukes til lesing siden både jeg og min mann er studenter. For å lykkes

ingen må man fokusere på den og ta tiden til å forstå stoffet, derfor tok vi runder der en av oss passet på barna mens den andre leste i noen timer. Planen var fleksibel og hvis en av oss trengte mer tid så fikk vi ordnet det sammen.

På tross av planen og rutinen, opplevde jeg flere utfordringer i forhold til digital undervisning. Fakultet for teknologi og realfag ved UiA tilbydde digitale løsninger som inneholdte opptak av forelesninger, undervisning i sanntid gjennom Zoom og teorioppgaver som på en måte erstatter fysiske laboratoriet øvelser. **De digitale løsningene manglet kontakt mellom studentene på samme kull og mellom lærere og faglærere,** i tillegg til at alle forelesningene ble individuelle. Det var en stor belastning for oss alle og det var mye som andrespråk, siden oversettelse av norske tekster tar tid enn vanlig. Opptaket av forelesningene var den beste av alle de digitale undervisningsformene. Noen ganger pratet faglærere raskt, slik at jeg ikke fikk informasjonen eller forstod hva de sier i det hele tatt. I opptakene kunne man velge hastigheten selv i tillegg til at det gir oss uendelig mulighet til å repetere og forstå det, hver på sitt eget tempo. Jeg tok fire hjemmeeksamener i løpet av vår semesteret og de gikk dårligere enn jeg forventet. Å lese hjemme med barn er ikke på samme nivå som når du sitter

deg på en pult i stillheten på lesesalen og ser på alle de lovende studenter rundt deg som leser og strever, og investerer i fremtiden. Dette gir en motivasjon og god vilje til å lese og lære godt og for lengre perioder.

Usikkerheten på den personlige økonomien som ble skapt etter permitteringen var den verste. I april fikk jeg utbetalt stipend og lån for resten av semesteret på en gang. Pengene var ikke nok, så Lånekassen tilbød tilleggslån på 260 000 kroner til studenter og elever. 260 000 kroner av den kan omgjøres senere. **Tilbudet var ikke attraktivt til meg og jeg tok ikke det.** På den tiden sendte jeg flere jobbsøknader til flere sykehus og ulike Covid-19 teststasjoner i håp om å bli ansatt som trengte til å hjelpe utvokst. I midten av april fikk jeg jobb hos de teststasjonene for ansatte ved Landet Sykehus HF. Etter den første ansutbetalingen følte jeg lettelse og stolte sammen med.

Noen dager tenkte jeg på mitt første semester ved universitetet. Jeg fikk studierelatert ingeniørutdanning ved UiA på bare 3 år etter at jeg ankomsten til Norge. Hvordan jeg behandler hvordan korona påvirker studiet mitt hvis den kom 2 år tidligere? På den tiden var det utrolig viktig for meg å etablere nye vennskap, ha fysisk kontakt med lærerne mine, eller bare gå rundt uten restriksjoner. **Å sette seg inn i det norske miljøet** når det gjelder studiene var veldig avgjørende for meg. Siden jeg studerte i forskjellige land med forskjellige kulturer, kjente jeg betydningen av å sette seg inn i miljøet for å få mest mulig læringssutbytte både faglig og sosialt. Men alt dette skjer gjennom fysiske oppmøte og i «disse koronatider» forsvant en stor

del av det. Verktøy har vi jo hundrevis av, mens det er få som bruker det på en ordentlig måte og for flere anledninger.

● Frivillige Organisasjoner under Korona: En prat med Skeiv Verden ●

Daniel
Fotograf, journalist og leder i Skeiv
Verden Oslo og Akershus

Vi snakket med Daniel og
Skeiv Verden for å få
et nærmere innblikk i opplev-
elsene til innvandrere og flyktninger
bosatt i Norge. Skeiv Verden er en
nasjonal organisasjon for LHBTIQ+
personer med etnisk minoritetsbak-
grunn.

Daniel åpner samtalen med utsagnet:

«Det å være en flyktning i et land jeg
kom til i begynnelsen av denne krisen
har gjort opplevelsen litt vanskelig for
meg!». Daniel måtte forlate hjemlandet
sitt i Midt-Østen, og kom til Norge en
kort stund før koronakrisen brøt ut.
«Jeg visste ingenting om asylinstituttet
her, jeg hadde ingen venner eller
bejente her før jeg kom til Skeiv Verden.
De ga meg all støtte jeg trengte, men
nedstengingen av samfunnet gjorde alt
vanskelig» forteller han. Daniel bodde i
utgangspunktet på et flyktningemottak
i Oslo før han flyttet ut for å bo med
partneren sin, som han møtte da han

kom på mottaket mens han ventet på
mottak på asylsenteret. «Jeg var heldig
og fikk med meg en jobb på mottak da
samfunnet stengte ned. Jeg kan ikke
engang forestille meg hvordan livet mitt
ville vært om jeg hadde måttet tilbringe
den tiden på grunn av pandemien
uten tilgang til psykologtjeneste-
tjene

te seg for å kansellere alle aktiviteter,
møter og konsultasjoner og overførte
noen av disse over til videoplattformen
Zoom. «Virtuelle møter hjelper ikke
like mye som jeg hadde ønsket. **Det
er en forskjell på å sitte bak en skjerm
og få psykologoppfølging og å være
i samme rom som psykologen**» sier
Daniel.

Lucas Casanova

jeg brukte ukentlige møter med de ukentlige
aktivitetene jeg kunne ta del i som
også ble avlyst! De fleste aktivitetene var
min eneste mulighet til å møte venner
fra LHBTIQ+ fellesskapet. Jeg bodde
På grunn av økende forebygging av
COVID-19 smitte bestemte seg
te seg for å stenge ned samfunnet den
13 mars, noe som inkluderte strenge
regler for aktiviteter og samlinger.
Dette førte til at Skeiv Verden bestem-

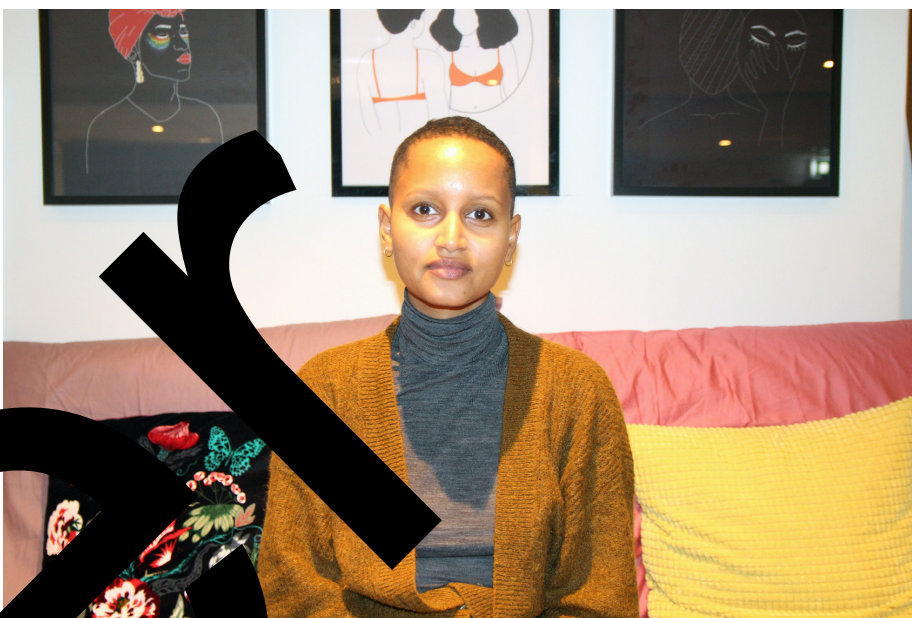
Har jeg også at livet generelt sett
også ble påvirket av viruset og
spesifikt med avgjørelser i asylsaker og
å få tilgang til dato for intervju hos politiet
har blitt mer komplisert og ventetiden
er blitt lenger».

Lucas, psykolog i Skeiv Verden forteller:

«En av de viktigste tingene for nyan-
komne i Norge, spesielt for flyktninger
og innvandrere, er å skape seg et sosialt
nettverk og psykologisk støttenettverk

slik at de er utstyrt til å ta fatt på sitt nye liv. **Med lock-down og karantene ble denne prosessen vanskeligere, og LHBTIQ+ innvandrere og flyktninger er spesielt sårbare.** Særlig hvis man anerkjenner at de fleste ble tvunget til å dra fra hjemlandet og preges av traumer! De kom hit på let etter aksept og for å finne et nytt fellesskap! Skeiv Verden ble påvirket av denne pandemien akkurat som andre organisasjoner og institusjoner i Norge, men siden vi jobber med et segment som er så avhengig av de ulike formene for støtte vi kan tilby til dem har vi lagt ned mye ressurser for å gjennomføre arbeidet vårt på tross av dette». Lucas understreker at på tross av de begrensningene nye korona-restriksjoner har gjort for var organisasjonene bestemt på å være der for sine medlemmer og støtte dem og få dem til å følge de ikke-trygge og at dette kan være å gå over til et nytt liv.

Marwa Kerella Ibrahim leder i Skeiv Verden mener at det er viktig å komme tilbake til et trygt og trykkløst miljø. «Det er viktig å ha et trygt og trykkløst miljø, spesielt litt i begynnelsen av krisen, og å kunne snakke om og diskutere og diskutere om når krisen vil bli over og hvordan det kunne ende. Å ha et trygt miljø var også kjedelig og vanskelig å finne innestengt. En av de vanskeligste tingene for henne var å ikke kunne gå ut og jobbe eller gå på jobb som vanlig. Hun skriver om den negative effekten av lock down og den negative effekten på forholdet hennes, men at troen på at livet ville gå videre ga henne håp. «Det å jobbe med innvandrere og flyktninger på LHBTIQ+ spekteret, som vanligvis tar deltar på aktivitetene og bruker tjenestene Skeiv Verden tilbyr, gjennom zoom var vanskeligere, særlig siden noen av sakene er veldig tunge. En del av deltakerne har også opplevd gått gjennom depresjoner i løpet av denne perioden. **Noen hadde Skeiv Verden sine møteplasser som deres eneste arena for å være seg selv.** Marwa mener at videokommunikasjon ikke er et fullverdig alternativ til fysiske møter, spesielt siden enkelte ikke er kjent med teknologi eller har det riktige utstyret for å kunne delta i disse aktivitetene. Så vi laget et alternativ som vi kalte «Kjærlighetsposer» hvor enkelte av medlemmene distribuerte poser med noe mat og søtsaker til enkelte av medlemmene under lockdown i mars. Hun legger til «nedstengingen førte til en kaostilstand, som gjorde at folk hadde mer behov for tilbudene

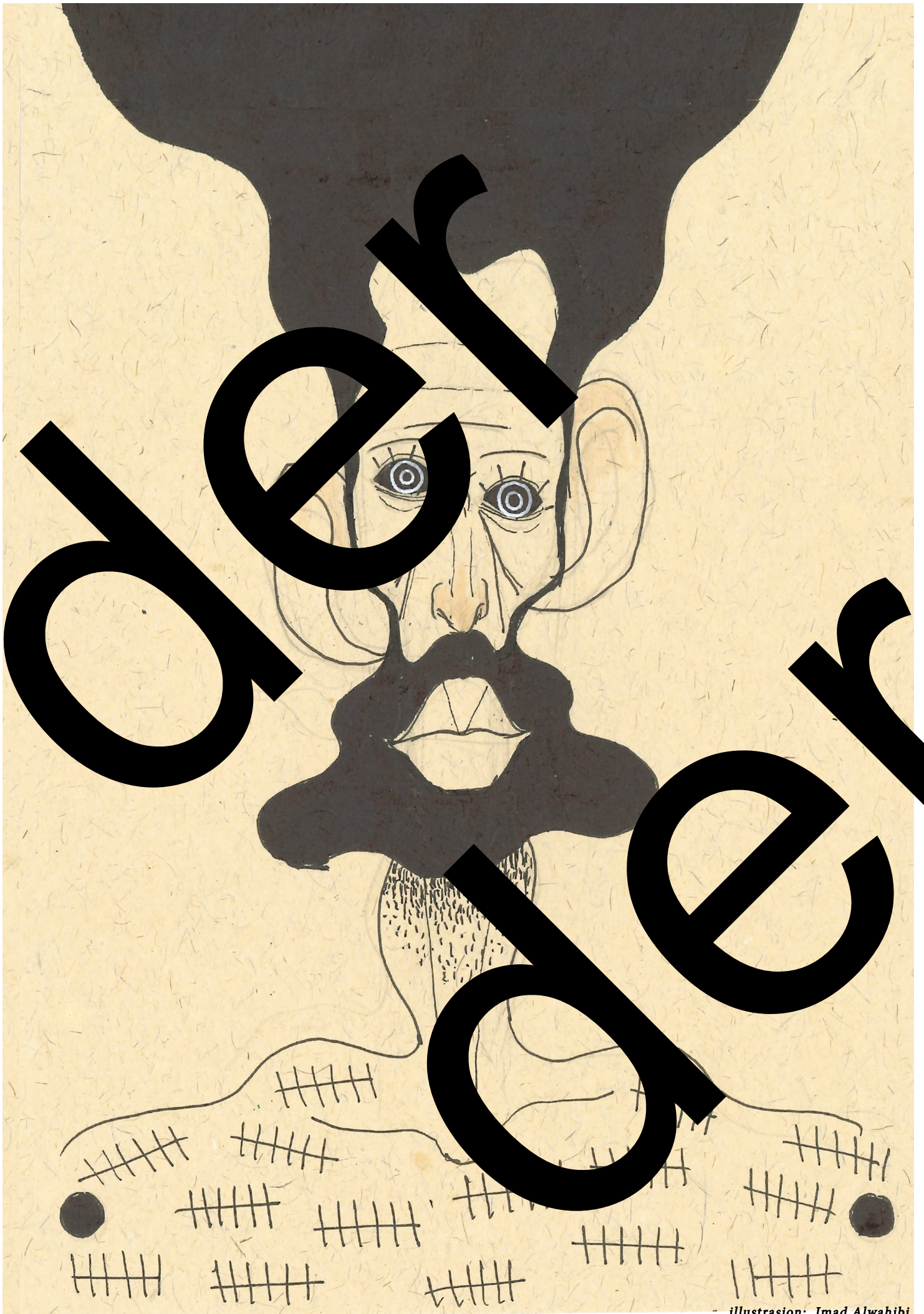

Marwa Kerella Ibrahim

våre». Dessuten er ikke myndighetene i Norge nok så åpne og inkluderende som de er i andre land. Et eksempel var det eneste LHBTIQ+ møtet i Oslo stengt: flere av flyktningene måtte flytte til andre steder i Norge, av og til langt fra Oslo, som har gjort det vanskelig for organisasjoner som Skeiv Verden å nå ut til denne gruppen. På den andre siden var vi en av de første organisasjonene til å gjenoppta aktivitet med en gang det ble mulig når man ser på smittevernstiltak og antall deltakere.

Både nedstengingen av aktiviteter og gjenopptakelsen har blitt kritisert av enkelte, da de mente det var forhastet, men Marwa mener det var riktig avgjørelse. Noen av våre deltakere har ikke mulighet til å være seg selv, spesielt de som fortsatt er «i skapet» og som fortsatt bor i konservative husstander. De kommer til Skeiv Verden for å delta i aktiviteter og opplever å kunne være seg selv. Det gir organisasjonen ansvar!». Marwa tror likevel at lock-down også kan ha noen positive elementer. Hun referer til Black Lives Matter bevegelsen som eksempel. Med første smittebølge var det også en bølge av solidaritet noe som hjalp på med å gjøre Black Lives Matter til en verden som spennende kamp. «Det er viktig med **Black Lives Matter** bevegelsen som startet i 2015 etter det brutale mordet på George Brown begått av politiet. Bevegelsen vokst for hvert mord begått av politiet og har nå også nådd Norge. Til tross for smittevernsbegrensninger ble det gjennomført demonstrasjoner i Oslo og

i andre norske byer. **Antallet deltakere i demonstrasjonen i Oslo ble anslått å være rundt 15 000 demonstranter** ifølge lokal presse. Daniel forteller at han også var med på demonstrasjonen i Oslo. «Jeg deltok i demonstrasjonen til tross for restriksjonene og korona, fordi jeg som flyktning ønsket at min stemme skulle bli hørt og når jeg sier det er en sykdom som må utryddes». Marwa uttrykker avsky mot den lange rekken av svarte amerikanere som ble drept på en lang tid. «Man må av det amerikanske samfunnet og dette har fått oss til å tenke på verden og det til å være seg selv. «Men som de sier, bedrikkelsen aldri kommer. Kampanjen gjorde at det ble en debatt om å bli prioritert og å begynne å føre en åpen dialog om det. Selv om det ikke er nok, er det en forklaring mellom situasjonene og situasjonen i USA eksisterer det også i Norge. Det forekommer det også i Norge. Marwa hevder at det ikke er en diskriminering mot innvandrere, men også innen LHBTIQ+ miljøene, at noen ikke blir behandlet urettferdig og møter diskriminering. «**Kampanjen fikk oss i Skeiv Verden til å snakke åpent om denne diskrimineringen, og det ble også en av våre prioriteter.**» Marwa håper at koronapandemien ender snart så livet kan gå tilbake til normalen. «Det er mye vi må gjøre for å klare det».

Covid, minoriteter og diskurs

Osama Shaheen
Redaktør i DER

Innvandrere

Viruset kjenner ingen grenser eller raser. Det har rammet alle over hele verden, inkludert flyktninger, asylsøkere og forskjellige etniske grupper i samfunnet. Viruset vel står spesifikke grupper i fokus, og tema og diskriminering i forbindelse med COVID-19-pandemien oppstår over hele verden. Mange har fått skylden for å bringe viruset.

Innsikt fra fortid og nåtid

At innvandrere er utpekt som sykdomsbærere, er ikke noe nytt. Det finnes mange historiske eksempler på epidemier som har blitt forbundet med migrasjon.

Tidligere utbrudd har ofte gått hånd i hånd med fordommer, og ulike etniske eller rasegrupper har fått skylden for sykdommen. Men denne oppførselen, uansett hvor vanlig den har vært, har alltid slått tilbake av de mest åpenbare grunnene: Sykdommer diskriminerer ikke. Faktisk er et patogen som coronavirus den ultimate påminnelsen om vår felles menneskehet.

Sykdommen de fleste av oss forbinder med pandemi nemlig Svartedøden, invaderte Europa i 1348. Sykdommen drepte en fjerdedel av befolkningen i løpet av få, korte år. Da dødstallet økte,

så mange selvverne tilstne etter en forklaring - og en rasistisk slutt på hva som var årsaken. Antisemittisme og anti-jødisme ble framfunn opprinnelsen til denne epidemien, beskyldte jøder for å stå bak utbruddet. Kunnskap om coronavirus og bakterier var på dette tidspunktet begrenset og det ble hevdet at jødene hadde forurenset brønnene. Eller som en middelalderisk konspirasjonsteoretiker hadde jødene ville «slukke alle lysene» gjennom deres gift av sølv og koppar blandet i olje og ost.»

På 1800-tallet ble irske innvandrere beskyldt for å bringe kolera til USA, italienerne polio og jøder tuberkulose.

På 1900-tallet ble kinesiske innvandrere beskyldt for å spre byllepest. Da tilstrømmingen av haitiske flyktninger på 1980-tallet falt sammen med AIDS-epidemien, fikk haitiere og afrikanere skylden for sykdommen. Under den nåværende pandemien er det mennesker med asiatisk opphav som kjenner fremmedfryktens stikkende blikk på seg.

Da coronaviruset gikk til Norge i 2020, var høyreorienterte politikere raske med å finne syndebuker. De ledet den høyreekstreme opposisjonen og Matteo Salvini et angrep på innvandrere, som ville la en båt med 276 migranter fra Afrika legge til land. Selv om Europa la ned bergikk Afrika når det gjaldt betydelige tilfeller av coronavirus på land, portretterte Salvini denne høyreorienterte handlingen som grunnlag for statsminister, Giuseppe Conte, å si til seg, og beskyldte ham for ikke å kunne «forsvare Italia og italienerne». Disse migranter har gått i land i Italia i måneder og har ikke ført til store sykdomsutbrudd blant italienerne. Mange migranter har imidlertid gått tapt på grunn av manglende vilje til å redde dem. Regjeringen i Hellas brukte risikoen

for coronavirus som argument for å gå videre med sin kontroversielle plan om å bygge «lukkede» leirer for asylsøkere som er fanget av europeisk politikk på øyene Lesbos og Chios. Situasjonen er et monument over manglene ved «den dyreste humanitære responsen i historien», og levekårene i leirene har lenge vært uforenlig med god fysisk og mental helse. Brannen senere i september brant Moria til grunnen og etterlot 13000 flyktninger uten husly.

I USA i april sto daværende president Donald Trump overfor alvorlig kritikk for administrasjonens håndtering av COVID-19-krisen, og erklærte en 60-dagers stans i utstedelsen av visum for angivelig å forhindre innvandring til USA. **Selv om angrepet på innvandring tydeligvis hadde til hensikt å styrke sin tilhengerskare for sin kommende gjenvalgskampanje**, er det ikke overraskende at innvandrere har blitt utpekt som ansvarlig for å gi den lange, store økonomiske krisen som har rammet landet med innvandrere. I Norge skulle 3015 asylsøknere innkomme til landet i henhold til statsavtalen med CHR. Likevel som ministeren ved det nylig uttalte at «mange migranter også arbeider med å hjelpe oss».

Covid, minoriteter og diskurs

Implementeringen av «lockdown»-tiltak for å bekjempe pandemien har avslørt eksisterende strukturelle ulikheter og diskriminering på grunn av etnisitet, rase, religion og sosioøkonomisk status. Disse ulikhetene har håndheving av lockdown ført til ytterligere marginalisering, stigmatisering og vold. Det er behov for at gjennomføringen av disse tiltakene har hatt en uforholdsmessig innvirkning på rasifiserte individer og grupper, som opplever stereotyping, diskriminering og vold på grunn av rase, etnisitet, religion og /

eller migrasjonsstatus.

Som i mange andre kriser, kan migrant-er være spesielt sårbare for direkte og indirekte virkninger av COVID-19.

Deres evne til å unngå infeksjon, motta tilstrekkelig helsehjelp og takle de økonomiske, sosiale og psykologiske konsekvensene av pandemien kan påvirkes av en rekke faktorer, inkludert: deres leve- og arbeidsforhold, mangel

på hensyn til deres kulturelle og språklige mangfold, fremmedfrykt, deres begrensede lokale kunnskap og nettverk, og deres tilgang til rettigheter og inkluderingsnivå. En slik sammfunn er blitt til deres migrasjonsstatus.

Her har vi annonserte FHI tidligere som en rapport om hvordan

representerte smittede i Norge, og spesielt somaliere.

Selv om enkelte tok utgangspunkt på et narrativ om migrant-er som «skyld» for smitten, bemerker PR- og kommunikasjonsspesialistene ved Institutt for helseforskning at overrepresentasjonen kan være:

1: Migranter jobber i «nærkontaktyrker»

Migranter jobber i yrker som krever pendling, da hjemmekontor ikke er et alternativ. Undersøkelsen av levekår blant innvandrere (SSB 2018) viser at migranter jobber i det som kan kalles «nærkontaktyrker». Dette inkluderer yrker som drosjesjåfører, renholdere, butikkassistenter og helsearbeidere.

2: Oslos minoritetsbefolkningsgeografi I Oslo har nesten en tredel av befolkningen minoritetsbakgrunn, vesentlig over landsgjennomsnittet på 18.5%. Oslo er landets største by, og har også vært hardest rammet gjennom hele

perioden, med gjentatte utbrudd og bølger av smitte. De tidlige tilfellene av koronavirusinfeksjoner i Oslo (i det minste blant de som ble testet) i de mer velstående vest for bykjerne, og ble sporet til skiferier i Østlandet og turer til Italia. 3: Boliger og økonomisk ulikhet Når man ser på geografiske forklaringer på hvorfor somaliere, i likhet med svensk-seer, er overrepresenterte i utbruddet, virker uforholdsmes-

tige potensialet til innvandrere under COVID-19 og lar flere innvandrere jobbe, spesielt i viktige næringer. Portugal har gitt arbeidstillatelse til alle til alle som venter på avgjørelse i sine søknader om oppholdstillatelse. Colombia, Chile og Argentina har innført «fast track»-autorisasjoner for utdannede helsearbeidere, hvorav mange er flyktninger som venter på sine asylsøknader.

Slik gir man migrant-er en mulighet til å bidra, og avhjelper samtidig den store utfordringen med personellmangel som mange land strever med.

Andre Bølgen

For ikke lenge siden, midt i den andre bølgen, annonserte FHI at halvparten av de som er på sykehuset har utenlandsk opprinnelse. På mange måter er dette av avisenes forsøkt å lyse over for den offentligheten «innvandrere som bekymrer myndighetene. I stedet for å hjelpe

med å spre viktig informasjon om viruset, prøver de å spre sin oppfatning om denne

problemløsningen bidrar til å spre informasjonen mellom innvandrere gjennom sosiale nettverkspregede overføringer. Det er viktig å leve med koronaviruset i lang tid. De fall frem til april og vaksinen er ikke tilgjengelig. Men det skal åpne igrunn for å leve evig. **Vi skal ikke leve livet, og leve. Men her og nå må vi være klare for så historien om korona blir ikke en historie om utenforskap og makt.**

Inkluderende rettigheter under COVID-19

Noen regjeringer anerkjenner vik-

● Et blikk på psykisk helse blant innvandrere med en fluktbakgrunn under pandemien. ●

Elin Harnes

Spesialrådgiver, migrasjon og flyktningssaker, Vest

Anders Lundesgaard

Psykologspesialist, RVTS Nord.

Ifølge verdensbankens president David Malpass kan opp til 100 millioner mennesker bli kastet i ekstrem fattigdom på grunn av koronapandemien, og om pandemien brekkes eller fortsetter i samme spor, tallet bli enda høyere. I flere både utviklingsland og ut-

viklingsland er derfor si at vi har å gjøre med to pandemier: en covid-19 pandemi og en fattigdomspandemi.

På det afrikanske kontinentet har smitte og dødelighet av koronaviruset vært gjennomgående mindre enn på andre kontinenter, men smitteverntiltakene rammer likevel ekstra hardt de fattige som jobber i uformell sektor eksempelvis: ulønnet omsorgsarbeidere, gateselgere, rengjørere, taxisjåfører, matlagere eller frukthandlere. I den første måneden med nedstenging sank inntektene i uformell sektor med over 80%.

Barn og unge blir særlig hardt rammet.

Skoler er ikke bare et sted for utdanning, men også en viktig støttefaktor for mange. Stengte skoler under korona har derfor fratatt mange verdens barn sitt viktigste sosiale nettverk. UNESCO rapporterte i mars at 89 % av elevene som har rundt 743 millioner jenter har blitt utelatt fra skolen på grunn av Covid-19. Mange land melder samtidig om en markert økning i kjønnsbasert vold og seksuell utnyttelse. Nedstengningen av offentlige samfunnet har særlig gått ut over de 79,5 millioner av verdens flyktninger som allerede er på flukt fra krig og konflikter og familier har derfor blitt tvunget til å overleve på alternative måter, f.eks via prostitusjon, barneekteskap, menneskehandel, organisert kriminalitet,

organdonasjon og deltakelse i terrorgrupper. Også i den vestlige verden er flyktninger og innvandrere særlig utsatt. De er mer utsatt på grunn av sosioøkonomiske forhold som trangboddhet, utsatte yrker, ulikhet i helse, og høyere forekomst av diabetes og andre risikofaktorer, samt helsemessige konsekvenser av diskriminering. Selv om Europa er relativt velstående, så har mange papirløse innbyggere uten gyldig oppholdstillatelse mistet sine eneste helsetilbud og få kilder til inntekt under pandemien.

Mange som allerede sliter med psykisk helse og manglende tilhørighet har opplevd økt sårbarhet på grunn av nedstengning av deres faste sosiale møteplasser og holdepunkter. **Situasjonen kan opplever seg som svært vanskelig for voksne som er alene, og spesielt for tilreisende og kollektivistiske kulturer.** Flere lever i tillegg trang økonomiske liv og er utsatt for vold og bekymring for storfamilielemmer som er flyktningsleider eller som tidligere berørte av pandemien. Psykisk og sosialt er det også oss i Norge som er rammet.

Korona-tiden

Det er kjent at nye kriser oppstår i etterkant av tidligere kriser. Mange land kan reaktivere tidligere traumer og medføre forverring i form av psykiske helseplager. Sosial tilbaketrekning, angst, ensomhet, oppfarenehet eller angst kan være symptomer på denne type reaksjoner..

Mange flyktninger i Norge forteller at koronapandemien har vært som en krigssone for dem som plutselig befinner seg i krigen og som har blitt tvunget til å flykte fra. Karantene og isolasjon gir tilbakevendende minner fra portforbud og innesperring i fengsler og flyktingleirer. Et annet likhetstrekk er den

Vedvarende økt stressnivå

En pandemi er en global helsekrise med store ringvirkninger som rammer befolkningsgrupper på ulikt vis. Helsekrisen blir nå etterfulgt av en den største økonomiske krisen noensinne. I mange land har massearbeidsløshet, nød og fattigdom eskalert kraftig. Hvordan koronapandemien påvirker den enkelte henger i stor grad sammen med hvor i verden vi bor, og vår psykologiske og sosioøkonomiske sårbarhet før krisen inntraff.

En fattigdomspandemi

ningleirer. Et annet likhetstrekk er den konstante nyhetsstrømmen over antall smittede og døde i nyhetene. Flere forteller at trangen og behovet for å oppdatere seg trigger følelser av hvordan det var under krigen.

Erfaringer fra isolasjon i krig har for mange ført til en sterkere selvisolering for å unngå å utsette seg for ytterligere fare. Denne type påminnelser fra fangenskap i kombinasjon av redsel for fremtiden kan trigge traumesymptomer, angst, depresjon og ulike kroppslige smerter som igjen kan gi angst for å ha blitt alvorlig syk.

Foreldres kroniske frykt kan lett overføres til barna om de ikke blir trygget og får god nok informasjon tilpasset sin alder. Tap av sosiale arenaer fører til tap av kontakt med venner og familie. Uvoksne gjennopplever og fritid, noe som fører ekstra belastning spesielt overfor barn.

Erfarer fra krig kan føre til angst. Denne stressen over tid kan være skadelig fysisk og psykisk og kan føre til forandringer i helsen. Barn er særlig utsatt for den type langvarige og omfattende senskader.

Såret selvfølelse, polarisering og ekstremisme

Når det trygge og stabile er borte, så blir også verdens-

bildet forandret. For mange mennesker fører krisen til et vedvarende økt stressnivå. Det handler om usikkerhet og bekymring for fremtiden for en selv og for de nærmeste. Det handler også om å føle avmakt og å ha problemer med å kontrollere følelser, frykt og sinne. Kronisk frykt og angst virker inn på menneskets selvfølelse. Under kriser med usikkerhet og usikkerhet er det mange som opplever usikre, overflødige og fremmedgjorte stressbelastninger farget av frykt og evnen til å stole på andre mennesker.

Ungdommer oppstår og for foreldre og andre, marginale og annerledes, kan det tillegges egne egenskaper som skylden for ulike samfunnsproblemer. I tillegg vil de mer forandringer som kronisk stress og usikkerhet kan føre seg hos enkelte grupper, kan disse også slutte seg til forandringer med likesinnede, som gir en følelse av mangfoldighet, gjerne mot Ekstremer.

Ekstremer er som voldsbred, tiltalende, føler avmakt et samfunn disse sosiale logiske grunner for Fremmedgjeng- og nalitet, konorier, religiøs talisme, myndigheter, er ulike politisme.

Tid for inkludering og samhold

Selv om samfunnet gradvis har blitt gjenåpnet i Norge ser koronapandemien ut til å bli langsiktig uten forutsigbarhet og sikre fremtidsutsikter. Derfor vil mange erfare at verden igjen slår sprekker da tryggheten og kontinuiteten man trenger for å gjenopprette tap og erfare stabilitet og mening i livet blir satt på vent.

I koronaens tid trenger vi å gjenopprette en felles humanitet. I Sør-Afrika har de begrepet «Ubuntu» som kommer ut av en filosofi som sier, «jeg er fordi vi er» og «den eneste måten for meg å være menneske, er for deg å reflektere min menneskelighet tilbake på meg.» Ubuntu er en positiv ideologi og et konsept å strekke seg etter. Som mennesker er vi sammenkoblet, og våre handlinger

har konsekvenser for hverandre. Slik bør vi arbeide for å handle moralsk, og for et større gode under Covid-19.

Nå er det tid for inkludering og menneskelighet. Vi vet at sosial og økonomisk støtte, tilhørighet og muligheter for aktiv deltakelse i samfunnet virker best mot uteblitte mennesker. Krisen er først og fremst en ledning til å vise empati, tanke og omsorg. Alle som blir rammet av

Syrere sørger på avstand

Zeina Bali

Medisinsjef og leder i Space

Osama Shaheen

Redaktør i DP

Vår sorg og bekymring er for syriske venner og familie veldig langt unna

UTSYN: Etter fem år i Norge har jeg blitt vant til å føle på en hjelpeløshet når jeg ser nyheter fra Syria. Men med koronakrisen kjenner jeg en angst, større en noen gang, skriver Zeina Bali.

«Jeg er livredd for at faren min ikke skal få tilgang til blodtrykksmedisinen sin i tide, at han skal få enda et slag», skrev en venninne i USA på Whatsapp-gruppa vår i juni. Hun skrev i panikk om faren som fortsatt befinner seg i Damaskus.

Jeg kjente at hjertet banket.

«Send meg listen over medisinerne han trenger. Jeg har et søskenbarn som er

svært, og som sannsynligvis trenger medikamenter fra ulike apotek i Damaskus», svarte jeg på en venninne, som kort tid senere måtte unnskyldes seg for hun ikke hadde lovet mer enn det som var mulig. All tilgjengelig medisin var allerede delt ut, søskenbarnet kunne ikke hjelpe likevel:

«**Beklager.**

Etter fem år i Norge, har jeg blitt vant til å føle på en hjelpeløshet når jeg ser nyheter fra Syria. Men med koronakrisen kjenner jeg på en angst og håpløshet av nye dimensjoner.

Idlib, utendørs fengsel

«Monzer Al Khalid», helsedirektør i Idlib, deltok i en digital panelsamtale i regi av Space organisasjon i Oslo den 3. april 2020: Han fortalte at regionen, med 3,5 millioner innbyggere, har hundre intensivsenger og tretti respiratorer. Det er seks hundre tilgjengelige koronatestere og kun ett laboratorium som er i stand til å analysere testene. I 2011 hadde regionen 1,5 millioner innbyggere. FN anslår over 3 millioner bor i Idlib i dag, hvor svært mange har vært nødt til å flykte fra sine hjem sine flere ganger. Over halvparten er barn, mange kvinner er blitt tvunget til å komme fra de omliggende regionene Aleppo, Øst-Ghouta, Hama og Idlib-områder som ble okkupert av regimet etter militære nedbrytninger. Deretter ble titusener av mennesker, både sivile og stridende, sendt til Idlib med buss. Alle-rede før koronakrisen må situasjonen i Idlib sies å være blant verdens verste humanitære katastrofer. 70 sykehus har vært nødt til å stenge eller gjentatte, målrettede angrep. Både sivil og militærtvunget masser av barnefamilier har flukt fra slagmarken.

Idlib er avhengig av internasjonal hjelp og donorer for å skaffe medisiner og

hygieneprodukter.

Ahlam Al Rashhed, som er en aktivist i nordvestlige Syria, deltok også i det digitale panelet. Hun fortalte om utfordringer knyttet til å implementere preventive tiltak. Det finnes ikke rennende vann i leirene, og et dusin mennesker kan dele samme telt. Hun la til at «mange som har opplevd fordrivelse, død og ødeleggelse ser rett og slett ikke viruset som en trussel».

Ifølge SOHR «Syrian Observatory for Human Rights», har det totale antall bekreftede tilfeller registrert siden 1. juli til dags dato steget til 4.082.

Den sedvanlige propagandakrisen

«Medisin-krisen» som rammet Damaskus i juni ble forsterket av en helsevesen som var i ferd med å gå i oppløsning, med tilknytning til troverdig informasjon og den økonomiske krisen i Libanon. Tre måneder tidligere, i mai, hadde verden stor sorg for en global pandemi, reagerende på syriske regioner og sin sedvanlige propagandakrisen. Til tross for rapporter om tilfeller blant perser og iraker fra Syria til Jord og Irak, ble regimet at pandemi også hadde rammet Syria.

Mazen Ghannam

Mazen Ghannam fortalte at de som ber om viruset som en sikkerhetstrussel har fått oppdrag for Conflict Research Program ved London School of economics and political science. Han og Zaki Mehdi har utgitt en rapport om Syrias respons på krisen, og kapasiteten i helsevesenet. «Vi beskrev involvering fra den syriske etterretningstjenesten, som også har økt den siste uken.

Etterretningstjenesten er påvirket helsepolitikken, og er også fysisk til stede ved de offentlige sykehusene for å overvåke situasjonen. Zabadanisyrkehuset, ansvarlig for å håndtere epidemien i

områdene rundt Damaskus, har vakter til stede. Forleden publiserte SANA (statskanalen) en informasjonsgrafikk med oppfordring til folk om å melde fra til myndighetene hvis de kjente til noen mistenkte tilfeller av COVID-19. For meg fremsto oppfordringen som truende. Alle syrere vet hva det faktisk vil si å melde fra om noe til myndighetene».

Deretter skyldte statlige tv-kanaler på en «biologisk krigføring utført av USA og Sionister». Anklagen om at viruset var «plantet» ble kombinert med på å gi USA og sanksjoner mot syriske myndigheter skylden for den pågående krisene, både i økonomi og helsesektoren. **«Angangene eksterne myndigheter ikke ansvarlige som skyldige, men skyldes koronaviruset.»**

Statlige tv-kanaler startet panieundersøkingen «med henblik på å finne måten slik at de at mange mennesker blant byggerne ville falle for ethvert mitteutbrudd.

Til slutt, etter en tid, erkjente medier at de første tilfellene av covid-19 var reelle.

De fleste mediene opererte nå på et nivå både for lave og høye sosioøkonomiske. Det var motstridende og uklar informasjon om virusets spredning og antall personer som hadde blitt friskmeldt etter å ha blitt smittet. WHO's rolle i Syria ble begrenset til kun å videreforme de motstridende utsagnene fra det syriske helsedepartementet, uten nærmere granskning.

Hvor er Syrias helsearbeidere?

For å fylle dette informasjons-tomrommet begynte syriske leger i utlandet å dele informasjon og samle inn penger. De måtte imidlertid sørge for at den solidariske innsatsen ikke ble offentlig kjent, da det syriske regimet ikke ville ha tillatt støtte fra syriske avhoppere i utlandet.

Inne i de regimekontrollerte områdene begynte syriske leger å spre informasjon basert på empiri og forskning via Facebook. Denne informasjonen stod i skarp kontrast til informasjonen som ble delt av statlige medier.

For eksempel ble dekanen ved det medisinske fakultetet ved Universitetet i Damaskus i praksis en talsperson mot

enkelte mediekkanaler. Dekanen advarte om at situasjonen var i ferd med å komme ut av kontroll, og at sykehusenes kapasitet var i ferd med å bli overbelastet. Han forklarte det indirekte at de ikke kunne på myndighetenes utsagn om viruset, og han gikk i direkte konfrontasjon med utdanningsministeren på tross av et om gjenåpning av skolevesenet.

«Jeg fikk ikke overleve sparken i

De syriske sykehusene som har vært livet i ferd med å bli overbelastet av koronaviruset. De eldste leger på den lange listen over de som ikke skjebne kunne ha vært gått.

Det er viktig å støtte ikke-statlige organisasjoner, særlig de som opererer i regimekontrollerte områder, en påminnelse om at de kritiske krisene i økonomien og helse-

Syria er menneskeskapte. Enkelte virker til å overse dette faktumet i sin offentlige kommunikasjon.

Det syriske regimet er ene og alene ansvarlige for å ha tatt 3327 helsearbeidere til fange og bortført dem, ifølge Det syriske nettverket for menneskerettigheter. Fra konflikten begynte i 2011 til desember 2017 ble det utført totalt 492 angrep mot medisinske fasiliteter, og 847 helsearbeidere ble drept, ifølge Leger for menneskerettigheter (PHR). Syriske myndigheter og deres allierte er ansvarlig for nesten 90 prosent av angrepene og drapene.

Pandemien som forvolder

Midt oppe i dette dystre bildet finner mennesker kreative måter å mobilisere og samarbeide på.

En Facebook-gruppe ble grunnlagt av studenter ved Universitetet i Damaskus i 2017. Formålet var å finne måter å dele informasjon og å bytte og sende medisinutstyr, medisiner og olje til tanker. Siden har gruppen fått over 100 medlemmer.

I juli ble medisinske utbruddet av covid-19 i det offisielle antallet dødsfall stoppet. Det daglig opp to til tre nye dødsfall på facebook-siden min. I tillegg ble over 61 avdøde leger man antar mistet livet til koronaviruset hyppig delt i sosiale medier.

Dette antallet ble imidlertid ikke

bekreftet offentlig da man ikke hadde tilgang til velfungerende testsentre. Til tross for den offentlige propagandaen om at testsentrene hadde åpnet, ble ikke folk testet. Og i tillegg til denne alvorlige helsekrisen er Syria rammet av økonomisk kollaps.

Det syriske pundet (SYP) har falt til sitt laveste nivå noensinne. Sammenlignet med 2011, da en dollar tilsvarte 47 SYP, får man idag en dollar for 2200 SYP.

Alle de som sørger på avstand

Faren til venninna mi, som strevde med å få tak i medisiner, fikk symptomer på covid-19 i juli. Han klarte nesten ikke puste, og trengte en ventilator.

«Vet noen om et sykehus som kan ta imot han? Vi har kontaktet alle offentlige og private sykehus, og vi fikk avslag fra samtlige», skrev venninna mi på Whatsapp. Jeg begynte å forhøre meg i andre nettforum, men svaret var alltid det samme: «Ingen sykehus har ledig kapasitet».

Senere fikk familien til venninna mi vite at det fantes tilgjengelige akuttgeplasser ved et sykehus i et av de områdene av Damaskus. De hadde sett var imidlertid forbeholdt for familier med tilknytning til regimets innerkretser.

Faren til venninna mi fikk likevel hjelp via en av disse gruppene.

Noen kjære hadde en okkupert bil, og faren fikk kjørt seg hjem til leiligheten. Men så ble han likevel nå i sykehuset, etter å ha kommet med koronaviruset komplisert journey enn tidligere.

Hjerte som smelter for sent.

Syria har blitt tvunget til å sørge for å hjelpe, uten mulighet å besøke eller deres nærmeste.

er gravlagt, og jeg har aldri en gang å vite hva som er.

Syria har blitt et land der aldrende barn må se bilder av barna sine på en skjerm. Syrere i eksil risikerer både å opplevde sine kjære ender opp med å dø i et sykehus og å se sitt eget land gå i oppløsning.

Man prøver å få bukt med følelsen av å være hjelpeløs ved å sende penger, og engasjere seg i solidariske aksjoner som heve stemmen eller skrive om det som skjer, i håp om at det kan føre til endring.

Eller, for å bruke ordene til en venninne:

«Vi skriver, slik at vi kan sende en imaginær blomst til de gravplassene vi ikke kan besøke».

// En versjon av artikkelen ble publisert på <https://www.bistandsaktuelt.no/> den 22.10.2020 //

● Systematisk tortur – Tusenvis av mennesker torturert til døde i Syria ●

Magnus N. Nytinger
 Studerer statsvitenskap, og er aktiv i Amnesty Norge og Amnesty Internasjon, ved universitetet i Tromsø. Han har opplevd å bli arrestert i Norge, men har senere blitt løslatt.

Etter koronapandemien ble de fleste arkivet til «Caesar» tatt med offentlig tilgjengelige bilder. Mange familier fikk for første gang vite hva som hadde skjedd med deres kjære. At bildene ble delt på dette tidspunktet hadde stor innvirkning på syrieres opplevelse av pandemien, over hele verden.

Tenk deg at sønnen eller datteren din ble arrestert og at du hørte ingenting om dem på mange år, inntil en dag da tusenvis av fotografier av døde kroppar ble publisert - lik av mennesker som hadde blitt torturert til døde i fengsel.

Tusenvis av syriske familier har opplevd akkurat dette sett gjennom Caesar-fotografiene bilder av 6786 mennesker som døde i forvaring av det syriske regimet. Mange familier har kunnet identifisere sine kjære på bildene etter mange år uten svar på hvor de var. En avhopper, med kodenavn Caesar, smuglet disse fotografiene ut av Syria,

og overlevde. De nok ble bilde av Assad-regimet selv som et dødelig utfall. Hvert lik hadde et navn, ved siden av på bildene. Ingen navn, bare tall.

Assads dødsmerker:

Syrias president Bashar al-Assad og hans regim har gjort massive overgrep mot befolkningen. Bildene viser de torturerte kroppene i syriske fengsler. Bildene, hvorav noen ble utgitt offentlig i 2014, viser kroppar som er torturert, sultet og lemlestet. Det er merker som indikerer kvelning, brannskader, brutal vold, knuste tenner, halsknekk og elektriske støt. De ble torturert i hjel av Assads etterretningstjeneste. Noen av likene mangler også øyne, hvilket betyr at de har fått øynene revet ut. Flere av de torturerte likene har bare en blodig flekk igjen i skrittet. En av vitnene fortalte: "Jeg var også vitne til tilfeller der folk ble torturert. Jeg vil aldri glemme hvordan det var å få helt syre på hodet. Du kunne se rett inn til beinet". Fangene ble torturert hver dag der tortur var vanlig. De ble pisket og selv den minste motstand kunne drepe deg.

En 86-siders rapport fra Human Rights Watch (HRW) i desember 2015 slo fast at Caesar-bildene var ekte og at de dokumenterte brutale mot menneskeheten og mest alvorlige forbrytelsen som er forbudt. I rapporten «If the dead could speak» har HRW intervjuet 33 slektninger og venner av 27 av ofrene, 37 tidligere fanger som så medfangene dø i leire og fengsler som jobber i leirene eller i militære husene der bildene ble tatt. **Bildene «Caesar» er tatt fra mai 2011 og fram til januar 2013.** Human Rights Watch mener bildene viser 6786 mennesker som døde i fangeleirene.

Ifølge Human Rights Watch skal døde fanger ha blitt fraktet til et militær-sykehus kalt «601», som også fungerer som et likhus. Der ble likene stuet vekk i en garasje, opprinnelig brukt til å reparere militære kjøretøy, grunnet plassmangel. Ofrene er blitt torturert systematisk, og i en massiv skala. Bildene representerer dessverre bare en liten del av dem som er i fangenskap i Syria, og utallige lider i dag samme skjebne, forteller menneskerettighetsorganisasjonen. Human Rights Watch inkluderte bilder i rapporten med bekreftelse fra flere fangede. Et team av rettsmedisinske patologer fra 'Physicians for Human Rights' analyserte bildene. HRW er ikke i tvil om at personene som ble vist på Caesar-fotografiene ble utsultet, slått og torturert systematisk måte. "De fleste av personene er bare en del av menneskene som har omkommet mens de var i Assad-regimets varetekt - tusenvis av mennesker som har samme skjebne." Human Rights Watch forskere brukte geografinformasjon for satellitt-bekreftelse av kroppene for å bekrefte hvor bildene ble tatt.

Human Rights Watch intervjuer

De 27 separat identifiserte blant de kjente igjen sine slektninger blant de tidligere fotografiene, samt ni tidligere fangede som sa de anerkjente og tilbys varetekt med ofre fra tidligere fangede. Tidligere var bare åtte av fangede om å publisere informasjon om sine pårørendes død. Andre fryktet for sikkerheten til sine medlemmer som forble i sikkerhetskontrollerte områder, eller for pårørende som er fortsatt i Syrias interneringssentre. Frykten deres er ikke grunnløs: Flere av de tidligere fangede vi intervjuet sa at de selv hadde blitt arrestert i stedet for en slektning

illustrasjon av Nelson
www.mart.com

som var ønsket av regjeringen, eller bare for å være et familiemedlem til et ønsket individ.

I ettertid har flere tusener funnet sine kjære blant de døde og torturerte på Cæsar-fotografiene.

I følge en rapport fra Amnesty International, som ble publisert i november 2015, har den syriske regjeringen kidnappet 65 000 mennesker, som ennå ikke blir hørt fra, siden begynnelsen av den syriske borgerkrigen.

I august 2016 kom en ny rapport

fra menneskerettighets-organisasjonen Amnesty International som bekrefter torturanklagene mot det syriske regimet. Rapporten anslår at

17.723 mennesker har dødd i arrest og fengsler i Syria siden begynnelsen av krigen. Amnesty International at disse menneskene har omkommet i interneringsleirer og fengselsanlegg, og katalogiserer et bredt spekter av tortur som de mener er mer vanlig enn unntaket. Siden 2011 har demonstrasjoner begynte i 2011 og den syriske regjeringen satt i gang en kampanje mot opposisjonelle med tvangsforvinninger og tortur. Mange mennesker er blitt torturert og drept, mange døde i varetekt og tusener er savnet. Grusomhetene har hovedsakelig vært målrettet mot aktivister, menneskerettighetsmestere, journalister,

leger og vitenarbeidere, ifølge Amnesty International sin rapport. Men alle slags mennesker kan bli anklaget for å ha levert forsyninger eller du kommer fra kontrollerte områder. **Mange av dem som blir fengslet, blir stilt for retten.** Mange av disse fengslede beskyldes for å være politiske motstandere av regimet. Amnesty har intervjuet 65 mennesker som har vært fengslet. De forteller om systematiske trusler, tortur og voldtekter som starter i det øyeblikket de blir arrestert. Alle Amnesty har intervjuet forteller at de ble slått og truet. De forteller også om torturmetoder som

går igjen fra fengsel til fengsel over hele det regjeringskontrollerte Syria:

1) Fanger blir bundet, hengt fra taket eller «korsfestet» mens de blir slått i time etter time, dag etter dag. Å dra ut fingerneglar, skåldes i kokende vann eller brent med sigaretter er også en vanlig del av daglig tortur, forteller de.

2) Elektrosjokk er vanlig, enten mens de står i en vanndam på gulvet eller med elektrosjokkvåpen. Noen forteller om strøm mot hodet. Flere ble slått og utsatt for elektrosjokk på et «flyvende teppe» - et bord der fangene blir bundet fast før bordet og personen blir rotert i midten.

3) Flere forteller hvordan de ble nektet søvn. I ett fengsel ble den samme prosedyren låten spilt om igjen og igjen gjennom natten, så høyt at «vi kunne høre ristet og knasende» i hennene følte seg som de skulle dø. De ifølge vitnene.

4) Voldtekt og seksuelt misbruk er vanlig ifølge fangene. Systematisk bruk av voldtekt

Flere forteller hvordan de må være bundet til mishandling og torturer.

Om hvordan koner, søstre og døtre blir tatt med inn i fengselet og behandlet foran øynene på innfangerne dem til å «tilstå», eller hvordan medlemmer blir tvunget til å se

på tortur av sine kjære. «Said» forteller hvordan han hengende fra taket ble voldtatt med et elektrosjokkvåpen.

I 2017 kom en ny Amnesty International-rapport på 100 sider som fortalte om ytterligere 100 mennesker som var hengt i Saydnaya militærfengsel. Etter et år for forskning som involverte førstehjelpere med 84 vitner (inkludert 10 fangere, advokater, fengselsledere, vakter og tjenestepersonell), har Amnesty kunnet slå fast at Saydnaya-hengningene følger en fast prosedyre. Fangene utsatt for systematisk tortur, bestråling, mat, vann, medisiner og medisinsk behandling. Amnesty har derfor denne analysen for å være en del av den bredere trykkeløp politikk av opplysningsmiddel, med et antall drepte som et resultat. De som døde i Saydnaya fengselet blir tvunget til å overholde et sett sadistiske regler inkludert absolutt stillhet, selv når de blir torturert. Mange tidligere fanger fra Saydnaya sa at de ble tvunget til å se på noen tilfeller tvunget til å se på andre fanger. Tortur og juling brukes som en vanlig form for straff og fornedrelse, noe som ofte fører til livslang skade, uførhet eller til og med død. Cellegulvene i fengselet er dekket med blod og puss fra fangenes sår. Likene til døde fangene blir samlet av

fangevokterne hver morgen. Fanger har ikke lov til å lage lyd, tale eller hviske. De blir tvunget til å innta visse stillinger når vaktene kommer inn i cellene, og bare å se på vaktene er straffbart med døden.

Bildene og rapportene, avslører en skjult, uhyrlig kampanje, autorisert på de høyeste nivåer av den syriske regjeringen, med sikte på å knuse enhver form for dissens i den syriske befolkningen. Assad-regimets fengsler er i dag fortsatt fulle av politiske fanger. Bruken av grov tortur er utbredt. Familie og venner får som regel ikke vite skjebnen til sine kjære. Bare unntaksvis får man bekreftet informasjon om noen lever eller er døde.

De som rammes av tortur er ikke først og fremst er kriminelle eller terrorister, men uskyldige mennesker. Regimet har spesialutdannet torturister og spesialbygget fengsler. Det er systematisk undertrykkelse og tortur satt i system av presidentens regime. Ofrene for denne uendelige smertefulle torturen mangler i stor grad medmenneskeheten. Mennesker som er sinte og engasjerte på deres vegne. Med mennesker som snarere dør for de.

Gaza – An interview with We Are Not Numbers

Raed Shakshak, 23, is a Palestinian youth activist in Gaza, and outreach coordinator for We Are Not Numbers. He has a BA in Arabic from Azhar University in Gaza. His major is English language and literature.

We Are Not Numbers is a Palestinian-led artists' team up with mentors from around the world to tell the human stories behind the numbers in the news. It was founded in early 2015, "conceived" by American journalist Pam Bailey and brought to fruition with the support of Ramy Abdu, board chair for the Euro-Mediterranean Human Rights Monitor.

An interview with Raed Shakshak, outreach coordinator for We Are Not Numbers

Could you please tell us about your work?

We Are Not Numbers is a project founded in 2015, and its goal is to tell Palestinian stories, particularly from Gaza, and support the Palestinian narrative locally and globally. Because we, Palestinians, completely reject to be just numbers in the news, like war statistics for example, we value each person, and the story of their life. We use storytelling as a way to express ourselves

and positive, to give the world a different look at Palestine's lives, mainly under blockade, and to connect the world to Gaza directly without the need to have formal representatives for Gaza. **We recruit Palestinian youths, and teach them journalistic and storytelling skills**, as well as other skills like communication and leadership skills, to help them document the world, and give the world a better understanding, which is the majority due to the siege. We support storytelling in many forms, starting with writing short stories and poems all the way to art, like singing and painting, and other visual and audible contents. Just as a recent update, we have recruited 50 new writers in our current recruitment (May-October round), and we'll recruit 30 new writers in the next round (November-April round). We would've recruited 50, especially that so many other youths contacted us on social media to join our training program, but due to financial reasons, unfortunately we won't be able to do that.

How is it to face the interview during my Corona-Virus and how do you respond?

In Gaza, ironically, we are not facing COVID-19 because the thing that literally was the problem behind at least hundreds of deaths here; the blockade. The borders have been closed most of the time and their restrictions are extreme when they are open. Because of that, not many people get to travel here. That means people can get into Gaza, so the number of people having a potential coronavirus here decreased. For almost 7 months, the world was turned upside down while we were living a normal life. Yet, we knew that one day will come when it is time for Gaza to be turned

upside down, and that's what exactly happened several weeks ago. Gaza has been smart and tried its best to prevent any opportunity for the virus to spread among the people. Extreme restrictions were forced whenever people abroad came back to Gaza. Health and safety instructions were carefully followed at the borders. We know Gaza can't handle such a disaster. They say an ounce of prevention is worth a pound of cure, and that was Gaza's strategy. But of course, one mistake demolished all the hard work and carefulness for months and the virus spread among people. One knows exactly how it happened. An instant curfew took place and paralyzed Gaza. It was the first time few Gaza had in over a decade. **Gaza was watching what's happening in the world, and it was observing.** It learned a lot from other countries' experiences with COVID-19. Although they control the borders, they were taken into account, like force wearing masks, social distancing, etc. The outbreak is still taking place now, but it is extremely monitored and wisely dealt with. In addition to all of that, very few people enter Gaza now, and more cautionations are constantly sent to the UN, the Authority, and other international organizations to support Gaza, and provide the essential equipment, etc. that Gaza needs to handle coronavirus.

You don't see the normalization between Israel and Arab countries as the stab in the back. How was it for people in Gaza to receive these news during the lockdown?

Well, not only did many powerful countries do nothing about the Israeli massacres and inhumane actions against Palestinians everywhere, they also supported Israel, and helped

We Are Not Numbers på: www.wearenotnumbers.org

...d itself in many other...
 ...networking and...ments
 in... All of the...e thing,
 and it...ing for Arab
 countries to...ship, and make
 peace with Israel, the state that never
 let us, Palestinians, have peace. The
 terror Israel has caused to Palestinians
 can never be measured as the actions
 torturing, murdering, jailing, etc. still
 go on to this day for almost a century.
 Did they Gulf countries know while
 they were celebrating normalization
 with Israel, Israeli warplanes kept
 bombing Gaza, terrorizing its civilians,
 for almost 2 weeks straight, every night
 nonstop! **Palestinians still live under
 Israeli blockade in Gaza, and they have
 been quarantined for over a decade,** but

the world couldn't bear a few months
 of quarantine, yet Gaza comes out as a
 villain for wanting freedom while Israel
 comes out as an innocent pacifist that
 just wants to live in peace. Palestinians
 in the West Bank live hell on a daily
 basis as Israel continually arrests them,
 destroys their homes, takes their lands,
 etc. however, Gulf countries believe it
 is a great step for them to have a good
 relationship with Israel. Normalization
 seems to be vital to build...ect
 legacy for those Gulf countries. Though
 Palestinians who still live in occ...
 Palestine have no iden... and abroad
 erally nobodies be... Israel omitted
 them from history... existence. And
 as for Palestinian... Diaspora, they are
 doomed because...re forbidden to

have a home country, but sure, the
 Gulf countries open their arms to us
 as if it's family now! Letting Palestinian
 down, and taking... is already
 a stab in... those
 Arab...unties, and...ing
 with... is another stab... in a
 big...ord that's cap... ending
 the...tinian exist... good. P...
 for...et Gaza... darkness, li...
 war...attle...choke in silence
 And...ank get bullied, h...
 miliated... and suppressed.
 let Palestin...our occupied
 and abroad...
 and persecut... thrive
 these while making Palestinian lives
 terrible and miserable.

● Korona forverrer situasjonen for syriske flyktninger i Libanon ●

Ibrahim er 33 år gammel. Han er fra Syria, flyttet til Libanon i 2013. Han studerer engelsk litteratur og jobber siden 2014 hos en organisasjonene. Studerer Bachelor i management i New Shire i USA.

Siden februar har verdien av den libanesiske liren (LBP) sunket raskt samtidig som prisene på dagligvarer har gått i taket. Landet var Korona-stengt fra februar til juni. Etter den store eksplosjonen i Beirut 4. august, øker antall Covid-19 rammede. Køen av landeplager gjør livet krevende for alle. For 1,5 millioner syrere er situasjonen i Libanon dramatisk.

Den voldsomme eksplosjonen fikk hele Libanon til å dirre. Når man har opplevd krig, vil et slikt smell også typisk vekke vonde minner om tidligere tap og traumatiske opplevelser. Smellet minnet om at livet er skjørt – i en tid der hele verden er opptatt av en pandemi som også handler om liv og død.

Vi snakker med en syrisk flyktningkvinn i Libanon om hvordan de pågående krisene i Libanon påvirker på henne. Hun er 56 år og arbeider på

hva som skjedde før inflasjonen startet i februar med 10.000 LBP. Under nedstengningen ble det knyttet til COVID-19, fikk hun utbetalt 250.000 LBP og fikk da en obligatorisk ferie de neste månedene - uten lønn.

Hvordan påvirker dollarkrisen i Libanon matvanene dine?

Mye har endret seg siden prisstigningen startet i februar. Til frokost pleide vi å spise egg, labneh, oliven, ost og libanesiske brød med litt grønnsaker på bordet. Nå kan vi knapt betale for Zaahtar (timian), og ofte spiser vi kun rester av maten fra forrige dag. Prisstigningen er enorm. En pakke 30 egg kostet 4000 LBP, nå koster den 15000.

Til lunsj pleide vi å ha kylling eller annet kjøtt, fisk med grønnsaker og frukt. Siden kjøttet steg fra 20.000 til 90.000 LBP per kilo, sluttet vi å spise kjøtt. Nå spiser vi kun grønnsaker til lunsj. Vi velger grønnsaker – med lavere kvalitet. Frukt spiser vi bare nå. Til frokost pleide å labneh-sallad med en kopp te til kvelds. De fleste kvelder droppes kvelds-måltidet.

Har du forandret det du gjør for å være trygg under krisene?

På grunn av krisene har vi mistet trykningen og trykningen har økt. På grunn av krisene har vi mistet trykningen og trykningen har økt. På grunn av krisene har vi mistet trykningen og trykningen har økt. På grunn av krisene har vi mistet trykningen og trykningen har økt.

Hva føler og tenker du om det hele?

Jeg føler meg deprimert og klarer ikke å tenke på fremtiden. Jeg lever i frykt. Jeg er stresset fordi jeg fokuserer på hvordan vi i familien min kan klare oss. Jeg håper det beste, men...

Som en syrisk flyktning tenker du skje "Skal jeg bli, eller skal jeg dra? du hatt slike tanker, og hvis du tenkt på å reise?

Vi kan ikke bli her i landet lenge – nå får vi ikke lenger støtte fra UNHCR eller andre organisasjoner. Samtidig kan jeg ikke dra fordi situasjonen er verre, og jeg min kan reise tilbake til Syria på grunn av økonomiske problemer. Hvis jeg vil kanskje aldri dra igjen? Det er ikke jobber, ikke skole med innskudd for barna benytte i Syria. Vi har ikke reise til et annet land som gir oss gamle mennesker som trenger hjelp. Tilgang på mat, varme, mat og...

Hvordan påvirker krisene ungdommer i familien din?

De har ikke råd til å kjøpe nye klær, de har sluttet å gå ut. De er mye mer hjemme, inne. De føler seg deprimerede og tynghed. Problemer øker. De har ikke råd til å reise i år.

Hva med dere de gamle i familien din?

Vår største frykt er at hvis vi blir syke, så kan vi ikke betale for behandling og medisiner. Vi klarer oss med det vi

har, vi sulter ikke. Men vi er bekymret for månedene som kommer. Forholdene hjemme i Syria var svært dårlige, men å leve som en fremmed i Libanon er også hardt nå.

Munnbind og meter er ikke gøy noen steder, den pågående pandemien er krevende overalt. Solfrid som har reist fra Libanon til Norge, tenker likevel at det å være i et land der helsevesenet er gratis og stort nok til å kunne tilby hjelp til alle, er en uvurderlig trygghet. Situasjonen tydeliggjør viktigheten av internasjonalt samarbeid rundt FNs bærekraftsmål nummer tre: Sikre fremme god helse for alle.

Hjelp hånda - pill for å mestre utfordring følelsesmessige utfordring

Solfrid Raknes: er psykologspesialist og erfaren kognitiv terapeut. Hennes doktorgrad omhandler forebygging av psykiske lidelser gjennom kognitive tiltak til ungdom. Siden 2017 har hun arbeidet mye med og flyktninger i Libanon, samtidig hun har jobbet med kulturtilpasning og utvikling av psykologiske tiltak som kan nå ut på tvers av mange skiller.

Hjelp hånda hjelper man en venn med å mestre utfordringer, som for eksempel prestasjonsangst, å få kritikk, takle selvmordstanker og vonde minner. Hjelp hånda kan brukes i Livsmestring i ungdomskolen og videregående, som ren selvhjelp, eller i samtaler med ungdom som har det vanskelig. 9. juni 2020 ble spillet Hjelp hånda lansert i Beirut. **Konseptet**

på Psykologisk førstehjelp, en prisvinnende metode utviklet av Dr. Solfrid Raknes og en faglig sterk referansegruppe. Gjennom å spille, lærer elevene grunnprinsippene i den kognitive modellen. De lærer et verktøy de kan bruke for å mestre medgang og motgang, de over å løse følelsesmessige problemer. Tiltaket bygget på forskning som tilsier at å gi høy

tilbud til ungdom er en god investering både på tanke på trivsel, helse og læring og økonomi

Ungdom som spillet sier
- Dette er relevant
- Hjelp hånda er gøy måte å lære på!
- Det er lurt å
- Jeg har blitt en bedre venn for de som har det vanskelig. Det meg.

QUIZ

1. Hvor mange ganger har arabiske forfattere vunnet Nobels fredspris?
2. I hvilket år begynte den arabiske våren?
3. Hvor ligger den arabiske verden grenser til Iran?
4. Yitzhak Rabin utnevnt Osloavtalen i 1993. I 1995 ble han skutt og drept. Hvem drepte han?
5. I løpet av koronaviruspandemien har feministbevegelsen i Syria startet en kampanje mot patriarkatet. Hva heter kampanjen?
6. Når startet feministbevegelsen på arabisk i den arabiske verden?
7. Hvem var vinneren av Den norske Forfatterforenings Ytringsfrihetspris 2019?
8. Hva er hovedstaden i Marokko?
9. Hva heter den første arabiske tidsskriftet i Norge?
10. Hva heter den eldste bebodde byen i verden?

1. En gang - 2. I 2010 i Tunisia - 3. Ett land - 4. Yigal Amir - 5. Jeg nekter å tie stille (Ma Rah Oskot) - 6. 1870 - 7. Dairen Tatour - 8. Rabat - 9. DER - 10. Jeriko

Yasser Hassan

1995-2020

Statsløs palestiner
med dansk pas

A.L.Mentzoni,

*Nysjerrig på dette felles, rare,
unike som er menneskelivet. Vokst
opp med flere språk og kulturer.*

Engasjert!

*Overbevist om at de beste his-
toriene gjemmer seg rett foran
øynene på oss.*

BARNDOM

FEM BARN PÅ REKKE OG EN FAR MED EN KØLLE
MASSEGRIN OG EN PØL AV PISS
VI REKKE EN HÅND ETTER TUR
FOR FORUPTRETTETENS SKYLD
DEN DER LYDEN NÅR SLAGENE RAMMER
SOM HOPE OG TAPT
FRA FOTEN TIL DA
ER EN FØTLED BEINA HENNES
DEN ENE HÅNDEN FREM SÅ DEN ANDRE
DET FOR LANG TID KOMMER SLAGENE VILKÅRLIG
ET SLAG I RÆVA ALL 30 ELLER 40 NOEN GANGER 50
OG ET SISTE SLAG I RÆVA PÅ VEI UT DØRA
HAN TAR BROR I SKULDRENE RETTER HAM OPP
FORTSETTER Å SLÅ OG TELLE
JEG SER NED OG VENTER PÅ AT DET SKAL BLI MIN TUR
MOR KNUSER TALLERKNER I OPPGANGEN
SAMTIDIG MED AT AL JAZEERA TV-SENDER
HYPERAKTIVE BULLDOZERE OG FORVRIDDE KROPPER
GAZASTRIPE OG SKINN
FLAGG BLIR B
HVIS EN SIONIST IKKE ANERKJENNER EKKSISTENS
HVIS VI OVERHVIS EKKSISTENS
NÅR VI HIKSTER I SMERTEN OG SMERTEN
NÅR VI GISPER ET UFT ELLER MENING
VI FÅR IKKE SNAKKE I BISK PÅ SKOLEN
HJEMME FÅR VI IKKE SNAKKE I DANSK
ET SLAG ET SKRIK ET T

Ærligheten kostet ham dyrt. Og den skjærende ærligheten går igjen, enten det er det forslåtte, sviktede barnet eller den samfunnskritiske unge mannen en hører. Kritikken, blant annet rettet mot foreldrene og subkulturen han vokste opp i, vekker oppsikt.

Reaksjonene lar ikke vente på seg, Yahya Hassan blir hyllet, diskutert, og truet på livet.

Som følge av trusler fikk Yahya politibeskyttelse i perioder etter debuten, og bodde en stund hos Martin Krasnik, som da var vert på det danske tv-programmet Deadline. Yahya var gjest i Deadline i oktober 2013 for å lese et dikt fra diktsamlingen, og det ble begynnelsen av et vennskap med Krasnik.

Debuten ble en suksess. Samtidig fortsatte kaoset i poetens liv nå med ny kraft fra lovord, kontroverser og drapstrusler. Han leste dikt for fulle saler, noen ganger på scenen, noen ganger i skuddsikker vest, som på Little Denmark i København i 2014.

Måten han leverte poesien, med sine fremtoninger og de inntrukne, når Yahya leste diktet sine, gjorde han det monotont og engende, med trykkløst, hvert eneste ord tydelig og tydelig.

Året etter debuten ble prøvet på å bli drept av Hassan over natten. Han ble kjent, omgjort og truet person. Han ble overfallet på gater og forfattet i tulla trusler. Han ble brukt som eksemplar og eksempel for partier og grupper.

«Jeg ville ha en bit av det som er så viktig for oss»

Mediene skrev ivrig om den nye forfattersensasjonen, ikke bare i Danmark, men også i Norge og Sverige av Skandinavia. Yahya ble kalt litterært vidunderbarn og en av de mest lovende og andregenerasjons forfattere.

Danmark og Norge ble det som ble mye om selve poesien og forfatteren, men diktene ble også sett i et politisk lys. Særlig i Norge ble det diskutert om det var så godt Yahyas usminkede fremstilling av den danske samfunnskritiske og islamofobiske motivasjoner.

I mars 2015 ble han dømt til fire måneders fengsel for vold, etter angivelig å ha slått noen i ansiktet. Fornærmede var tidligere dømt for terrorplanlegging. Yahya anket dommen og ble senere frikjent i lagmannsretten. I april samme år annonserte han at han ville stille til folketingsvalg for Nationalpartiet, et nystiftet politisk parti. Han blir ekskludert av partiet etter å ha blitt pågrepet av politiet for kjøring i ruspåvirket tilstand i februar 2016.

Da Morgenbladet interviewet Yahya like etter dette, kjørte han motorsykkel, kikket seg over skulderen, og unngikk politiet. Året før hadde han avbrutt ordningen med livvakter. Han forteller journalistene at han opplevde sin frihet som innskrenket, og at politiet ikke evnet å beskytte ham mot motreaksjonene på diktsamlingen. Han snakket også om at han

ville motarbeide radikalisering, og om å samarbeide med «de dyktige imamene i Danmark, de som er kule og streite [ikke korruperte/kriminelle/voldelige, red. anm.], og oppdrar sine barn på en ordentlig måte».

I september 2016 gikk en sak for retten i Aarhus hvor Yahya var tiltalt på 35 punkter, blant annet for å ha skutt en 17-åring i foten. Han erkjente skyld i alle de mindre alvorlige tiltalingspunktene, men ikke skyteepisoden.

Forsvarsadvokaten argumenterte for at Yahya hadde skutt i nødverge. Det var flere korte videoer fra mobiltelefon som ble brukt som bevis i saken. En av dem viser at 17-åringen følger etter Yahya før skytingen. Yahya ber om å få være i freds, sier at han er truet, han er redd. I det neste videoklippet ser vi at 17-åringen skutt av et våpen som Yahya holder, pekende på skytteren. Påtalemyndigheten mente at det ikke kunne ansees å være nødverge, fordi Yahya bar et skarpladd våpen i offentlig rom. Yahya Hassan blir dømt til et år og ni måneder i fengsel, og kommer ut i desember 2017.

Så ble han igjen dømt i 2018, blant annet for vold, trusler, og brudd på besøksforbud. Denne gangen ble han dømt til tvungen psykiatrisk behandling på ubestemt tid.

«Yahya Hassan 2» kom plutselig ut i november 2019, med 59 nye dikt. Diktsamlingen blir nominert til Nordisk Råds Litteraturpris. Noen måneder senere er Yahya død.

Mange møtte opp da han ble begravet tirsdag den 5 mai i Aarhus. Det var ikke korona-restriksjoner på å samle seg for begravelser på dette tidspunktet. Seremonien ble holdt av imam Abu Khaleed, Yahyas grandonkel. Tilstede var også politikerne dansk Gyldendals forlagsredaktør Simon Pasternak, og Martin Krasnik. Rådmann for Kultur & Borgerservice i Aarhus, Rabin Azad-Ahmad, holdt en tale hvor han ble bedt om å oppkalle en gate i Aarhus etter Yahya og understreket at det var en markant stemme som brakte viktige samfunnskritiske til debatt. Forslaget førte til diskusjoner – kan man oppkalle gater etter en forfatter som også er dømt for kriminalitet?

Yahya var unik.

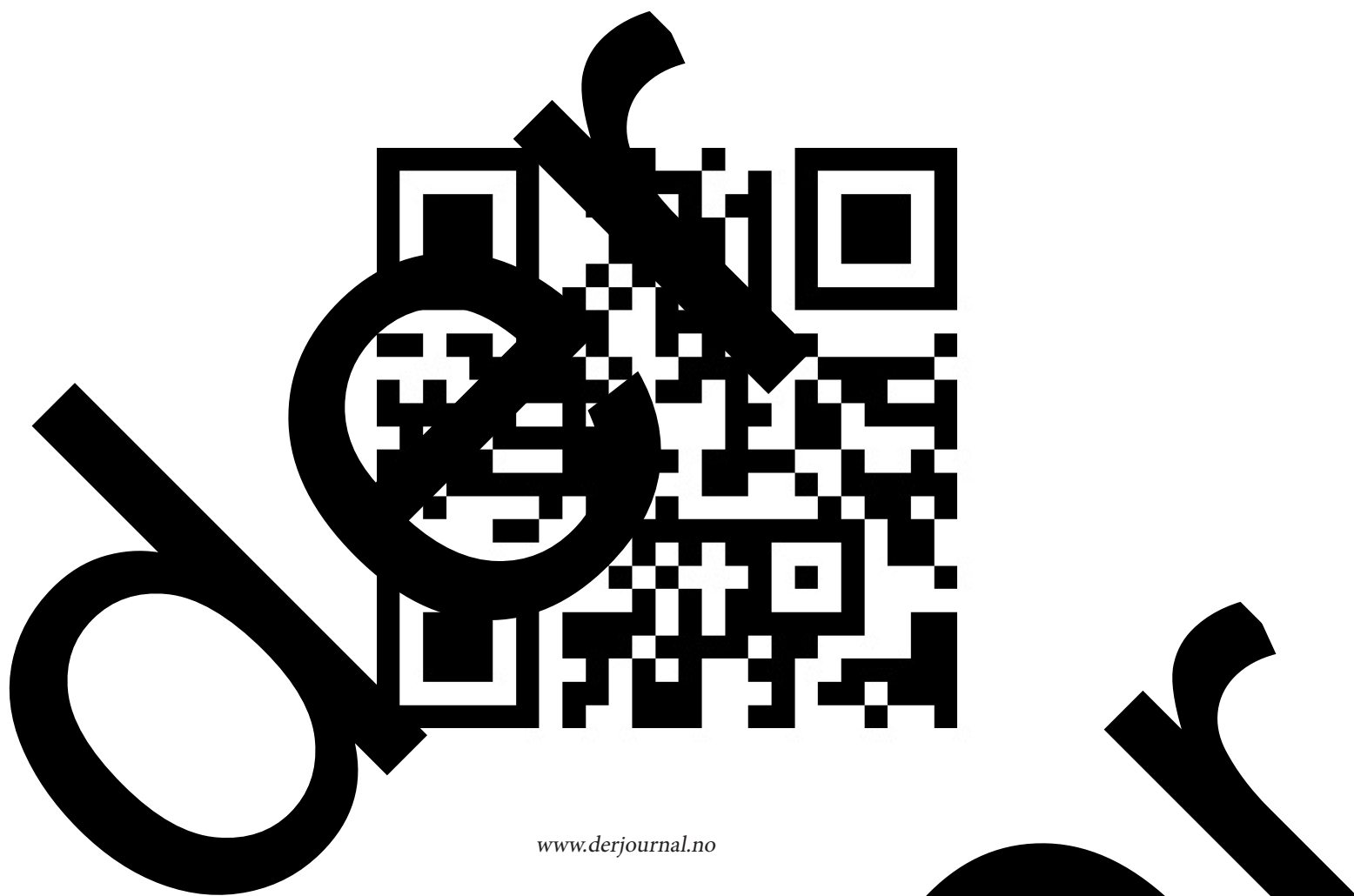
Unik, ikke for sin historie, men fordi han fortalte den på en måte som ingen andre forteller om. Han fortalte den på en måte som gjorde den menneskelig. Om å bry seg om å bry seg om å leve med trusler og utleverer seg selv til døden. Et tap for poesi. Et tap for samfunnskritikk.

«JEG VIL VIKTES SOM EN AV DE MEST MENNESKENE/ SOM IKKE BEHØVER ET IHJEL/ FOR Å BEHOLDE EN AVSANTING/ PÅ DEN JORDEN» (Yahya Hassan 2, 2019)

der

“Stadig statsløs palestinere
med dansk pass

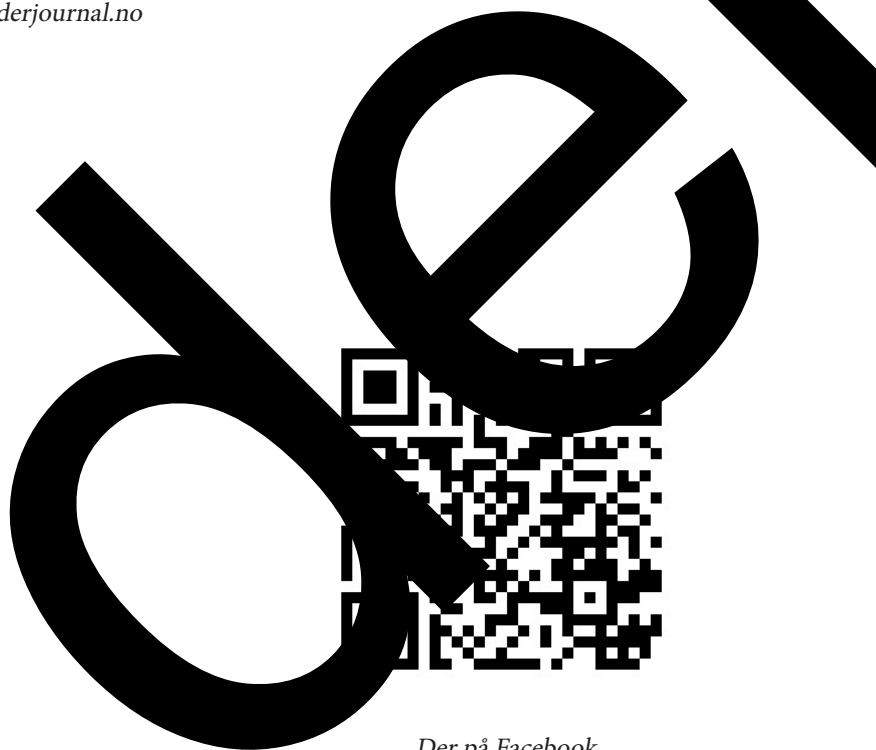
der

www.derjournal.no

Der på Instagram

Der på Facebook